

Toimetus ja talitus: Tallinn, Uus tän. 24. Postkast 70. Telefon 9-28. -: Tellimise hind: aasta peale 6 krooni, kuus 60 senti.

Eesti Spordileht ilmub reedeti.

Nr. 27.

Laupäeval, 26. juulil 1930. a.

XI. aastakäik.

Jaapani—Eesti kergejõustikus 91:49.

Kimura kõrgust 191, Nishida teivast 4,00 m., Nakajima 400 m. 49,8, Sumiyoshi oda 62,16.

Kaks uut Eesti rekordi, kaks kordamist. Tiisfeldt ja Rähn heas vormis.

Eesti-Jaapani maavõistlus kergejõustikus, mida peeti kesknädalal ja neljapäeval Tallinna staadionil, andis Jaapanile suure punktide võidu — 91:49 vastu. Jaapanlaste tulemused rahvusvaheliselt väga head — Kimura kõrgus 191, Nishida teivashüpe 4,00 m., Ivanaga tõkkejooks 110 m. 15,5, Nakajima 400 m. 49,8, Sumiyoshi oda 62,16.

Mis puutub eestlastesse, siis oli meilgi olemas väikeseid kordaminekuid. Heidet põrmu kaks rekordit: Tiisfeldt 800 m. 1.58,7 ja 400+300+200+100 m. teajooks tulemusega 2.04,6. Teisel päeval korrati Eesti rekorde 400 m. ja 1500 m. Tiisfeldti ja Beldsinski poolt.

Võistlustel oli jaapanlaste ülekaal püsiv ja kindel ning külalised Kaugest-Idast võitsid meie publiku südamed.

Reedel lahkusid jaapanlased Tallinnast, et jõuda Oslos peetavatele suurtele rahvusvahelistele võistlustele.

Eesti-Jaapani maavõistlust alatakse, nagu see suurteil võistlustel kombeks, ikka 100 meetri jooksuga. Jaapanlaste poolt tulevad starti Yoshiyoka ja Oshima, Eesti poolt Kesküll ja Tamm. Stardipaugu kõlades on jaapanlased väljas kui kuulid ja rebivad metsikult finishi poole. 75 meetri peal on Oshima ja Kesküll veel ühes, kuid siis pressib jaapanlane end innukalt ette ja lõpetab. Meile jäi nii vaid kolmas ja neljas koht. Aeg ei tule rahvusvaheliselt küll just hiilgav, kuid meie oludes käib küll. Yoshiyokal 11,1, Oshimal 11,2 ja Kesküllil 11,3. Tammel võis olla umbes 11,8 või selle ümber.

Kohe 100 meetri järgi alatakse kõrgushüppega.

Suure huviga kiinduvad publiku pilgud hüppepaiga poole, et näha korrakski oma silmaga meest, kes oskab 190 sm. vabalt libiseda üle lati. Staadioni teisel pool otsas alatakse samal ajal kettaheitaga.

Kõrgust teeb esimesena Kimura, kes 160 ületab imekergelt. Meie mees Pillikse ajab aga juba lati maha ja alles teisel katsel ületab esialgse kõrguse. 165 jaapanlased ei hüppa — ei viitsi end väsi-

tada sarnase väikese kõrguse juures. Latt tõstetakse 170-le, Kimura hüppab, kuid ajab maha. Oda ületab sama kõrguse puhtalt, kuna Pillikse ja Sule selle kõrguse maha ajavad. Teisel hüppel Kimura läheb ilusasti üle. Teisel katsel ületab ka Sule selle kõrguse, kuna Pillikse kolmas katse ebaõnnestub ja ta lõpetab võistlemise. Kimura ajab 175 maha, Oda ületab puhtalt. Teisel katsel lähevad nii Kimura kui ka Sule selle kõrguse üle. 180 Kimural puhtalt, Odal alles teisel katsel, kuna Sule sellel kõrgusel lõpetab võistlemise.

184 peal üllatavad Kimura ja Oda publikut sellega, et lähevad haruldase puhtusega üle.

Oda läheb ka 188 esimesel katsel, Kimura teisel katsel. 191 ületab aga Kimura juba üksi, kuna Oda selle kõrgusel

Olümpiavõitja M. Oda.

langeb välja. Latt seatakse 195-le, kuid Kimura kolm katset ei vii enam meest üle.

Vahepeal jookstakse maha 800 meetrit, kus Tiisfeldt suurepärase pressimisega toob Eestile esimese koha ja uue rekordi. Algul veab küll Estam, kuid 650 meetril läheb Tiisfeldt ette ja hakkab tegema edumaad, kuna jaapanlane jätab Estami kolmandaks. Lõpurebimine ala-

Prof. T. Yamamoto, Jaapani kergejõustiku liidu esimees.

tes 75 meetrist on äge, kuid Tiisfeldt suudab tempo pidada välja.

Aeg Tiisfeldil 1.58,7;

2) Yoshiya 1.59,0; 3) Estam; 4) Kakutani.

Kettaheitke kestab kaua. Siin on meie mehed silmnähtavalt paremad jaapanlastest. Eesti sinised lipud lehvivad 40 meetri piiril, kuna jaapanlastel Yoshizaval ja Tsukamatol tublisti alla selle. Esimeste tulemused pole just hiilgavad rahvusvahelise võistluse kohta, kuid aitavad hädapärast. Kettaheitke viib Eesti ajuti-
(Järg 3. leheküljel.)

Oshima, võitja kanguses ja kolmikus.

Kimura, üllatus kõrgushüppes.

Tähelepanekuid Soome ja Rootsi võimlemise pidustustest.

Ernst Idla, E. K. S. V. kehalise kasvatuse inspektor.

III.

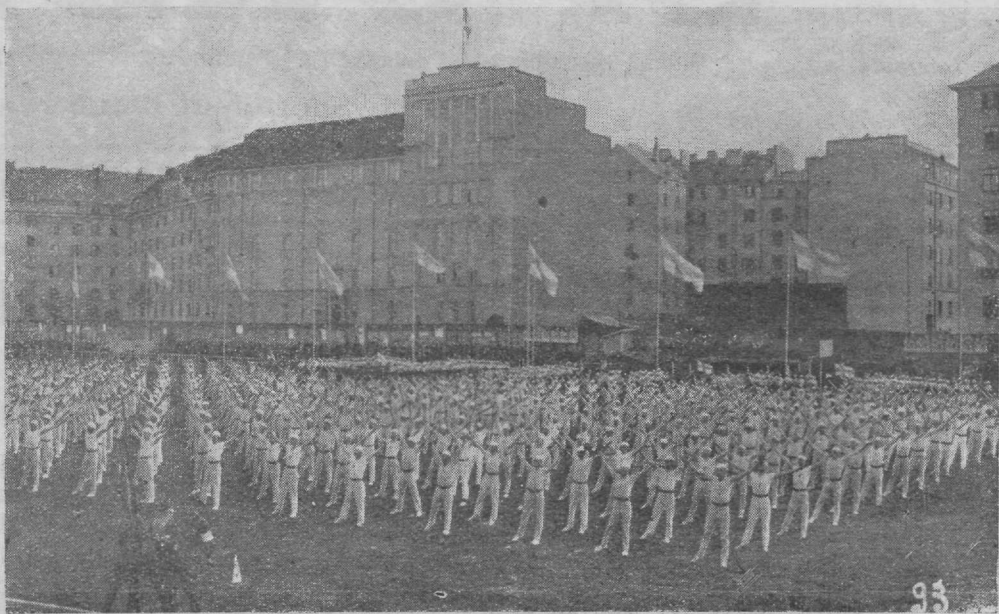
Vaatamata alalhoidlikuse avaldustele rootsi võimlemises, mille tõttu arvatavasti puudusid pidustustelt paljudki võimlejad rahvad, kuma peokutsel oli juba ette ära tähendatud, et tuleb esineda Lingi süsteemi järgi, ei suuda rootsi võimlemine, võttes isegi tarvitusele rahvusvahelise läbikäimise takistavaid abinõusid (kutse pidustustele) silme sulgeda kõige selle küllalt tugevalt nähtava liikumise ees välismaal.

Igatahes on tõenäoline, et vaba rahvusvaheline läbikäimine võimlemise alal võib enam rootsi võimlemist viia laia ilma, enam anda sõpru ja poolehoidjaid tema hüvesi tutvustada jne., kui selle takistamine, mida olime möödunud pidustuste puhul konstateerima sunnitud.

Võib ju muidugi oletada, et rootslased omavad sarnase informatsiooni minule tundmatutest allikatest, nagu oleks võimlemine Eestis Lingi süsteemi alusel, millele ka isiklikult osalt jaatavalt alla kriipsutan, kui arvesse võtta, et pidustustel esinesid grupid, kes omale tööviiside ja osalt ka põhimõtete poolest (Niels Bukh ja Viipurin Reipas) õige tugevalt erinesid sellest, mida demonstreerisid rootslased oma 25-a. Lingi süsteemvõimlemise liikumise juubeli puhul, kui selle süsteemi loojad ja arendajad.

Igatahes võme tänapäev öelda täie õigusega, et on olemas Lingi põhimõtete alusel Rootsi, Soome, Taani rahvuslikud võimlemise meetodid, kuna täiesti ekslik on arvamine, nagu oleks ainult Rootsis see õige Lingi võimlemine, sest ka soomlased, taanlased ja kogu haritud ilm on võtnud Lingi põhimõtteid omaks ja tõlgitsevad neid nii kuidas seda arendas teadus, füsioloogia, liikumistehnika jne. alal mõjutavad. Nii võisime tähele panna ka pidustustel, kus see käesoleva aja populaarseim ja suurim, ennastalgava väsimatusega edasi rühkiv taanlane Niels Bukh töötas ja nimelt nii, kuidas tema seda heaks arvab, nii kuidas tema Lingi põhimõtetest aru saab ja nii kuidas see taani poistele ja tüdrukutele osutub kõige otstarbekohasemaks. Olen kindel, et ilma Niels Bukhita oleks need pidustused kaotanud väga palju ja nagu hiljem selgus, on tema töö mõjutisi õige tugevalt tunda tänapäeva rootsi võimlemises.

Kokkuvõetult võib öelda, et rootsi võimlemine, milles nii palju uueaja kehalise kasvatuse põhimõtetele vastavaid tüvesi, võiks ja peaks arenema samadel Lingi põhimõtetele, kuid elava rahvusvahelise läbikäimise kaudu (üliskoolid, peod, kongressid jne.), rikastades oma harjutusvara liikumisvõimlemise põhimõtetele ja nihutades õonist hoidvõimlemist liikumisvõimlemise platvormile.

Võimlemispidustused Helsingis.

Lõpuks tahaksin veel mõningaid küsimusi puudutada enne kui Soome pidustuste juurde asuda, mis võiksid meile kuidagi osutada kasulikkudeks.

Kõigepealt juhin tähelepanu rootsi võimlatele, milledest Eestis nii mitmetelgi puhkudel olen kuulnud väga palju üllatavat puhtuse suhtes, mida aga isiklikult, nii palju kui mulle aeg seda võimaldas neid vaadelda, ei võinud varemkuuldu määral kinnitada. Kooli võimlad ilma erandita (Stokholm) on tüübilised rootsi riistade võimlad, milledesse riistu nii palju ehitatud, kui seda tingib õpilaste arv klassides. Kui arvesse võtta seda, et neid riistu vastavalt rootsi võimlemise meetodile õige suurel määral võib nimetada seina ja lae aparaatideks, siis ei ole ka imestada, kui võimla puhtust on täielik õigus hinnata mitte ainult põranda, vaid ka seinte, lae jne. järgi.

Puhastuse abinõud on määratud peaasjalikult põrandale, kuna õhupuhastajad sooja ja külma õhu vahetusega, nagu neid viimasel ajal Lääne-Euroopas ehitatakse, välja arvatud harilikud elektrilised ventilaatorid, puuduvad täielikult. Võimla

põrandad on kõik puuehitused ja 3"–4" punnitud laudadest.

Eristat tähelepanu väärivad aga „Bumm'id“, s. o. põikpuud, missugused on ilma erandita eskujulikul kerge konstruktsiooniga ja võimaldavad ühe ainsama käe liigutusega asetamist iga-sugusesse seisakusse, vastavalt tegeliku töö nõuetel.

Niisuguseid „aampalke“ nagu neid meil valmistatakse, ei leidu seal kusagil ja nende nürimeelse konstruktsiooni arvele tulebki kirjutada asjaolu, et põikpuid, neid iseenesest väga häid abinõusi, meil kasutatakse nii vähesel määral. Üldiselt peab märkima, et meie võimlad on nii mõneski suhtes puhtuselt ees, kuid sisseseade poolest kaugel taga. Nii võib rootsi võimla mõne üksiku momendi jooksul muuta harjutusi (riistadel) kõbulikuks, ilma et õpilasi tarvitseks selleks eriti ettevalmistada, kuna meil isegi kõige uuemates võimlates puuduvad need teravmõttelised konstruktsioonid, missugused peaksid meile küllalt kättesaadavad olema juba geograafilise situatsiooni tõttu, et võimaldada lühemaaja üksuses saavutada suurimat kasu efekti.

Sportlise elu arengust Koerus.

Siirdudes kavakindlale tööle Koeru spordiseltsi asutamise 1923. a. võib märkida 7-aastase tegevuse kestel mõndagi üksikasja vahest, mis tähelepanu vääriks kohalise, maa-aleviku, oludes hinnatuna. Koeru sportlise elu kurblooduseks on asjaolu, et väikese aleviku elanikkond alatasa vahelduv ja selle tõttu seltsi tegevliikmed aastatega on vaid tulijad-minejad. Kerkib kord silmapiirile mõni „täht“, isik, kel head eelused ja kes enda eeskuju ja innuga vaimustab „vähemaid vendi“ kaasa tulema, kuid olude sunnil kaob jälle. Sellepärast ka sportlises elus võib märkida suuri tõusu ja mõõna ajajärke. Ainult asjaolu, et seltsi juhatuse koosseis on püsinud enam-vähem endisena, on aidanud kaasa, et töö on võinud kavakindlalt edasi kesta, olgugi vahelduvate tagajärgedega.

Kergejõustikus on vahest tehtud kõige ni-metusväärsem töö. Peale tegelikkude harjutuste on korraldatud järjekindlalt suveti vastavaid kursusi asjatundjate juhatusel.

Et tehtud töö tagajärgi annud, näitab asjaolu, et maakondlistel võistlustel Koeru sportlaskonda teistel organisatsioonidel pea võimata lüüa ja paremad saavutused suuremal hulgal võistlusaladel kirjutada tulevad Koeru sportlaskonda. Üle maakonna „kardetud“ on koerulased E. Hindrekus, A. Soll ja E. Kool, kes ühelegi võistlejale „armu ei anna“ ja kelle nimedele märgitud mitmed maakonna rekordid! Ja „vähemaid vendi“, neid on terve hulk, kellest igaüks südamepõhjas hellitab lootust tõusta „täheks.“ Huvi ja eeldusi selleks igatahes on.

Käsi-palli meeskond oli vähemalt möödunud aastal maakonnas võitmatu, lõigates loorbereid vasakult ja paremalt. Tänavu võistlusi peetud ei ole ega tea siis ka otsustada praeguse vormi üle. Harjutused aga käivad endise hooga.

Jalgpalli jaoks jätkub head tahet ja materjali, kuid on jõutud vaid keskmise tasapinnani maakonnas, sest võistlused on ühenduses harilikult kuludega ja selle tõttu nende arv suve jooksul võrdlemisi väike.

Kokkuvõttes võib öelda, et Koeru spordiselts on püsiya tööga halbade töötingimuste juures siiski suutnud võita Järvamaa sportl. organisatsioonide hulgas endale nime, veel enam, suudab jätta kaugele maha mõnegi linna Järva-maal.

Kas Tapa jalgpall vähikäigul?

Võistlustekehv hooaeg. Meeskond laiali pillatud. „Kalevipoja“ võidukas külaskäik.

Tapa jalgpallist on tänavu õige vähe kuulda olnud. See ei tohiks küll languse sümptoomi osutada, kuid põhjused on õige inimlikud. Hooaeg algas küll juba mai algpäeval traditsioonilise kohtamisega kaitseliidu ja karnisoni vahel, mis jättis viigi 2:2, millele järgnes pealtvaatajate kodune match NMKÜ nime all esinenud segameeskonnaga, kus Tapa hävines 1:7 (0:2). Selle järele narrisid Tapat kaks Tallinna meeskonda, kellega kokkulepe sõlmiti mänguks, kes aga ette teatamata kohale ei sõitnud. Kuna kokkulepe aga suusõnaliselt tehtud oli, ei saanud siin kustki kinni hakata. Sõna suutis pidada siiski Puhkekodu, kes tasavägisel matshil õnnega lõi kaitseliidu sportklubi 1:0 ja karnisoniga viiki 2:2 mängis. Rakvere staadioni avamisel saavutas Tapa hooaja ainsa võidu linnavõistlusel Rakverega. Resultaat 2:1 eelmise aasta 10:1 võrreldes tahab näidata kas Tapa langust või Rakvere tubli tõusu või mõlemaid koos? Selle jä-

rele tekkis pikem paus, kuna peale ametalaliselt Tapalt lahkunud „parimate poegade“ lisaks veel kaitsevõeteenistus oma mati võttis ja rida tüsedamaid jõude Paldiski laagrisse viis. Seega oli meeskond laiali pillatud.

Lõpuks siiski 13. skp. leiti võimalikuna Tallinnast „Kalevipoega“ vastu võtta, kellele esitati „järskke“ koosseis üksikute veteraanidega. Ivanovi vilistamisel ja vähesel publiku tunnistamisel tegi alguvärava Tapa vä juba 2. min. 1:0. Kuid tsh. Kippi tublil juhtimisel ja ergutamisel kisub „Kalevipoeg“ pikapeale ülekaalu oma pikku. 15. min. tuli 1:1 ja 33. min. läks „Kalevipoeg“ juhtima pallist, mis Tapa v. v. ise võrku toimetas. Poolaja lõpuks suutis Tapa penaltist siiski seisu 2:2 viigistada. Teise poolaja 20. min. ei suuda Tapa v. v. pikku haarata kerget pealelööki ja tagasikaranud palist tegi üks kalevipoeg 3:2. Mängu käigule oleks vastanud „Kalevipoja“ tugevam võit, kuid sellegi napi võidu mängis „Kalevipojale“ Tapa nõrk väravavaht.

Tallinn-Pärnu jalgpallis 3:0.

Pärnu õnnetu esinemine.

Pühapäeval leidis aset jalgpallis viies linnadevõistlus Pärnu ja Tallinna vahel. Neist on võitnud Pärnu 2, viiki mänginud ühe ja kaotanud 1927 a. võrdse tagajärjega tänavusele väravate vahekorra 3:0 juures.

Matsh lavastati staadioni pallimurul internatsionaali Ed. Ellmanni vilesoolo saatel. Tallinnat esitas väikeseltside koondus.

Matshi võitis Tallinn 3:0, poolaeg 1:0. Nurgad 10:2 Pärnu eduks. Seda üllatavat on Pärnu kaotus teisel poolajal 2:0, kuna nurgalöögid samal ajal 0:8 Pärnu eduks. Pealinn saavutas oma väravad läbimurretest.

Jaapani—Eesti kergejõustikus 91:49.

(Algus 1. leheküljel.)

selt juhtimisele 18 punktiga Jaapani 15 punkti vastu, kuid kõrgushüpe muudab kohe seisu 23:21 Jaapani kasuks.

Kõige kõvema häälega mees platsil — E. Klumberg hõikab kohale kaugushüppajad. Eestit esitavad sellel alal Rähn ja Lilienthal, Jaapanit Oshima ja Oda. Mehed teevad järgmised hüpeseeriad: Lilienthal — 6.60, 6.53, kolmas hüpe ei ole, 6.41, viiendat ei loeta ja viimasel hüppel jälle 6.60. Rähn hüppab 6.92, 7.06, 6.88, 6.82, viiendat ei loeta, viimane 6.73. Oshima 6.88, 7.07, 6.72, neljas ei loe, 6.97, 6.66; Oda 6.41, 6.70, 6.88, 6.89, 6.85, 6.63. Jaapanlased näitavad suure hoo juures tugevat äratõuget ja kõrget lendu. Hea oli Rähn, kelle hüpped keskelt läbi küünisid kõik 7 m. piirile.

Lõputulemusena kõrgushüppes: 1) Oshima, J. 7.07, 2) Rähn, Eesti, 7.06, 3) Oda, J. 6.89 ja 4) Lilienthal 6.60.

Kõrgushüppes kuulutatakse tulemustena: 1) Kimura, J. 191, 2) Oda, J. 188, 3) Sule, Eesti, 175 ja 4) Pillikse 165.

Samal ajal selguvad ka kettaheite tu-

viib teatepulga lõpuposti, olles jaapanlastest Oshimast ligi 70 meetrit maas. Eestlastel läks pulga edasiand väga kehvalt. Ajaks kuulutati välja Jaapanil 2.00,5 ja Eestil 2.04,6.

Sellega on esimene võistluspäev läbi. Publik on jaapanlastest suuresti vaimus-

T. Morita, sümpaatsemaid jaapanlasi.

tatud ja laseb nende parematele osaks saada kõvu applodimente, mille peale tu-

menahalised poisid häbelikult naeravad. Ootavale publikule kuulutatakse välja, et esimesel päeval on Jaapan ette läinud 38 punktiga Eesti 28 vastu.

Teist maavõistluse päeva alatakse 110 mtr. tõkkejooksuga ja teivashüppega. Mõlemal alal oli varemalt nähtud ette Reinsner, kuid mees ei saanud sõduripõlve tõttu tulla.

Tõkkejooksus käib meie käsi niivõrd halvasti, et isegi punkti ei saa: Rähn ja Tamm ajavad kumbki 3 tõket maha. Jaapanlased viivad ära kaksikvõidu.

110 mtr. tõkkeid: 1) Ivanaga, J. 15,5; 2) Fujita, J. 15,8; 3) Rähn; 4) Tamm.

Ala, mida jälgitakse suure huviga, on teivashüpe. Mõõdunud kolmikmaavõistlus õpetas meie spordipublikut seda hindama. Eestlased Sule ja Michelson lähevad jaapanlastega kaasa 340-ni, ka Mochizuki ähvardab sellele kõrgusele jääda peatuma, kuid viimasel katsel ületab 350. Nishida näitab seeria tehniliselt küpseid hüppeid, jättes Mochizuki 370-le maha. Nishida ületab 380—390 ning siis pannakse 4,00 m. Esimesel katsel tõmbab kättega maha, kuid teisel katsel ületab puhtalt, saades selle eest publikult tugeva kiiduväljenduse.

Teivashüpe: 1) Nishida, J. 4,00 m.; 2) Mochizuki, J. 3,70; 3) ja 4) Sule ja Michelson, 3,40.

Vahepeal tehakse 400 m. Siin näitavad ilusat jooksu Nakajima ja Tiisfeldt. Kesküül surutakse esimesel sirgel juba neljandaks, kuna Nakajima ja Tiisfeldt kõvas rebimises vajuvad finišilindi poole.

400 mtr.: 1) Nakajima, J., 49,8 (parem J. rekordist); 2) Tiisfeldt 51,0 (E. rekordi kordamine); 3) Nishi, J., 52,4 ja 4) Kesküül.

Odas on jaapanlastel platsis Sumiyoshi ja Yto, Eestil Sule ja Meimer. Siin näitavad küllalised, et ka väikestel meestel maksab heita oda. Sumiyoshi teeb esimesel heitel kohe 61 m. ja Yto 55, kuid järgmiste visetega lisavad veelgi. Sulel tühistatakse kaks viset, teised peatuvad 55 mtr. piirides, kuna Meimer isegi sellega hakka-

ma saab, et kaks korda 47—48 meetrile heidab. Sellel alal jällegi jaapanlaste kaksikvõit.

Odaheide: 1) Sumiyoshi, J., 62,16; 2) Yto, J., 58,25; 3) Sule 56,08 ja 4) Meimer 56,07.

Teine kaksikvõit tuleb jaapanlastel kolmik-hüppes. Jaapanlastest võtavad osa Kimura ja Oshima, kuna selle ala olümpiavõitja Oda jalavigastuse tõttu ei saa kaasa teha. Eestlased on esitatud Rähna ja Raudsepaga. Kolm meest saavad kätte siin 14 m. piiri.

Kolmik-hüpe: 1) Oshima, J., 14,18 m.; 2) Kimura, J., 14,11; 3) Rähn 14,00 ja 4) Raudsepp, 12,62 m.

Huvipaeluv on 1500 m. Jaapanit esindavad Yashiba ja Kakutani, Eestit Beldsinski ja Dunkel. Asub vedama kohe Beldsinski, tema kannul Dunkel. Kolmanda ringi algul läheb Kakutani Dunkelist ette, kuid eelviimase sirge alul jääb maha, kuna juhtima asub Yashiba. Viimasel sirgel tribüüni ees on äge rebimine, kuid Felix ei saa enam esimest kohta päästa.

1500 m.: 1) Yashiba, J., 4,09,7; 2) Beldsinski 4,10,2 (E. rek. kordamine); 3) Dunkel 4,14,0 ja 4) Kakutani 4,14,2.

Maavõistluste lõppnumbriks on 4 korda 100 mtr. teatejooks. Jaapanlastel sisemine, eestlastel väline ring — meeskonnad Nakajima, Oshima,

Nakajima, nobedam mees staadionil.

lemused. Eesti kaksikvõit: 1) Lilienthal 40,06; 2) Miller 39,06; 3) Yoshizava 35,14 ja 4) Tsukamoto 32,31.

Hüütakse kohale Rootsi teatejooksu meeskonnad, s. t. 400+300+200+100 meetrit. 400 meetril Kesküül, Nishi, 300 m. Estam, Nakajima, 200 m. Tann, Yoshiyoka ja 100 m. Rähn, Oshima. Jaapanlasted jooksevad siseringil, eestlased välisringil. 400 meetrit on kõva, Kesküül kaotab 6—7 meetriga, Estam veel rohkem, Tannil pole enam midagi võita ja Rähn

Kakutani, teise võistluspäeva ainukene viimase koha omanik.

Sasaki ja Yoshiyoka; Eesti: Tiisfeldt, Kesküül, Tann ja Rähn. Siin võidavad jaapanlased tugevasti.

4x100 m. teatejooks: 1) Jaapani 43,2; Eesti 44,6.

Sellega on maavõistlus läbi, kuna punktide tahvilil on seis 91:49 jaapanlaste kasuks. Võistluste kordaminekuga võib olla rahul. Peetud võistlused näitasid ühtlasi, et meil tuntakse kaasa kergejõustikule, kui see tõesti midagi vaatamisväärilist pakub.

SEITSE NAIST.

Kaks parimat poksiijat, endine ilmameister Jack Dempsey ja praegune tugevam kandidaat sellele tiitlile, sakslane Max Schmeling on suured sõbrad ka väljaspool poksi-ringi.

Kord istuvad nad kuskil filmiateljees, vaadates uue-filmi valmistamist, milles mängib peaosas Dempsey veetlev abikaasa Estelle Taylor. Filmi „Lulu, sa oled mulle kõik“, süüdmustikust ergutatuna, küsib äkki M. Schmeling:

„Kuule, Jack, usud sa, et saabuivad kord ajad, mil iga mehe jaoks on seitse naist, nii nagu see ennustatud piiblis?“

„Aga muidugi, armas Max.“

„Mispärast sa seda arvad?“ küsib M. Schmeling edasi, olles üllatatud Dempsey kürest ja kindlast vastusest.

„Varem sõid naised väga palju,“ seletab Dempsey. „Nüüd aga ei pista nad suhu enam midagi, et olla saledad. Enne kandsid naised

ka väga palju ja pikki riideid, nüüd aga on nad peaaegu alasti, nii nagu nõuab seda mood. Naine pole enam kaugeltki nii kallis lõbu, kui ta oli seda vanasti. Kui asi nõnda veel edasi läheb, tuleb seitsme naise pidamine varsti sama palju maksma kui vanasti ühe naise pidamine. Ja sellepärast võib iga mees varsti omale kosida seitse naist,“ seletab Dempsey rahulikult Schmelingule, kes enam midagi öelda ei mõista.

Ka Läti kaotas.

ROOTSI-LÄTI 5:0.

Teispäeval, 22. juulil s. a. toimus Riias Rootsi-Läti maavõistlus, mis lõppes 5:0, poolaeg 3:0.

Esimesel 20. minutil surus Läti rootslasi värava alla, kust alles aegamisi toibuvad rootslased. Teine poolaeg enamikus valitsevad lätlased, kuigi tagajärg neile suureneb.

Üldisest mängu parem kui Tallinnas. Juhtis maavõistlust H. Paal, Eesti.

Ameerika võit Davis cupis.

Davis cupi võistlustel Euroopa zoonis mängisid Itaalia ja Jaapan, kusjuures võitis esimene 3:2.

Euroopa zooni võitjana kohtas Itaalia Ameerika Ühisriikidega, kui Ameerika zooni võitjaga. Ülekaalus mängu järele võitsid Ühisriigid 4:1.

Nüüd läheb Ameerika kokku Prantsusmaaga, kui eelmise aasta karikavõitjaga.

Hispaania profid mängisid Spordiga viiki.

Mäng lõppes üllatuslikult 1:1.

Teisipäeval staadionil peetud jalgpallivõistlusel mängis Hispaania profide meeskond „Europa“ Spordiga viiki. Mäng oli esimesel poolajal tasavägine, kuid teine poolaeg olid hispaanlased ülekaalus. Vahekohtunikuna toimis Rästas (Kaley). Pealtvaatajaid ilusa ilmaga üle 3.000.

Sport on viimasel ajal tõusuvormis.

Iseäranis mõned nooremad mängijad on edenenud, jättes varju vanad tuusad. Kui vastane hea, siis mängib Sport ka hästi. Nõrga vastase juures aga ei suuda Sport pea kunagi head mängu näidata: nii oli ebaõnnestunud Spordi reis Pärnu, kus vastast napilt võideti. Spordi suur füüsiline jõud ja tugev vastupanu ei lasknud esimesel poolajal hispaanlasi mõjule pääseda. Pealegi ei olnud nendel seda kiirust, mis hiljutisel ringreisil Viini Austria näitas. Kas olid hispaanlased väsinud, või olid nemad liig kergelt võtnud vastast, kuid nende mäng jättis palju soovi.

Sport töötas tubliste.

Tipner oli parem, kui hiljutisel maavõistlusel, kuid mitte oma harilikus vormis. Paar palli lasi tema käest lahti, mis saatustlikuks oleks võinud saada. Hea õnnega leidsid need siiski likvideerimist. Kaitse töötas päris korralikult, iseäranis hoos oli Einmann, kellest igalepoole jatkus. Poolkaitse liin lasi siiski vabalt sõeluda hispaanlasi ja oli tihti surutud oma värava alla. Parem mees poolkaitsest oli Idlane, kes ei lasknud oma vastast vabalt liikuda, pealegi pealöögid olid Idlasele head. Reinfeldt mängis küll hingeda, kuid tulutult. Vasak äär oli pea alati läbi.

Edurivi reservidega oli hoogne, kus paremal äärel Seegner formas „Ossi“ stiilis, mis edurivile hoogu ja elavus tõi.

Teised mängisid oma hariliku mängu, kuid üliüksed nõksud rikkusid tihti koosmängu.

Meie meeskonnal on alati suureks paheks üks asjaolu, kui vastane hea ja näitab häid driblinguid ja trikke — siis katsutakse meil samuti vastata, unustades sealjuures, et meie trikid tulevad siiski liig mannetult välja. Ei tea, kas tahetakse sellega pealtvaatajatelt imestust kutsuda

välja ja sellega näidata ennenägematuid trikke. Hispaanlased olid head, kuid ei üllatanud milleski. Nende koosmäng jäi tugevasti maha „Austria“ omast. Edurivi mehed olid väiksed, kuid tugevad.

Väikene kasv ei võimaldanud peapalle hankida. Väravavaht oli akrobaatlik ja püüdis iseäraliste võtetega.

Parem kaitse oli ka parem mees tervel väljal.

Temast ei saanud vastane kunagi jagu. Mitte ainult löök polnud tal hea, vaid palli võttis ta alati vastasel rahulikult ja sellega likvideeris kõik hädaohud. Poolkaitse oli väga liikuv ja ei näinud üldse väsinuna. Edurivi kombineeris küll hästi, kuid tihedad ülekombineerimised ei võimaldanud edu saavutada. Pealegi fouldid olid sagedased. Neid tehti nii puhtalt ja ilmsüütult, nagu oleks nemad juhtunud kogemata. Trahvilöökkide juures imestasi, mis see peaks tähendama, et jälle nende kahjuks löök antud.

Mäng algas hispaanlaste surumisega,

kus pall kohe viidi Spordi värava alla ja tehti esimesed pealöögid väravale. Siis võtab mäng enam-vähem rahulisema tempo. Ka Sport toibub ja juba attackeerib vastast, mille tagajärjel saadakse paar kornerit oma kasuks. Hispaanlased teevad kõik, et edu saavutada, kuid see ei õnnestu.

35. minut toob üllatuse. Spordi attackist leiab Hispaania väravavaht palli oma võrgust.

Lõpuminutide vastuatak ei anna enam viiki. Teine poolaeg on hispaanlased ülekaalus, kuid Sport kaitseb südilt ja innuga. Kord on pikem attack Spordi väravale, kuid mitu pealööki püüab Tipner. 13 minutil saab Hispaania parem sisemine palli, sõdab selle vasak äärel, kes püüdmatult palli võrku saadab.

Viik 1:1 on saavutatud.

Nüüd algab hispaanlaste suur surumine Spordi väravale, mis siiski midagi reaalist ei too. Sport teeb ka vastuatake, mis rahulikult likvideeritakse.

Pealtvaatajate marulise aplausi all lahkub Spordi meeskond peale mängu väljalt saavutades tänavuse parema tagajärje.

Tähtsamateks kergejõustiku spordisündmusteks on Kauge-Ida olümpiamängud, millest võtavad osa jaapanlased, hiinlased ja filippiinlased. Seni on Jaapan olnud neil võistlustel juhtival kohal. Kiitvalt kõneleb professor Yamamoto Filippiinide kõrgushüppemehest Toribiost, kes viimasel ajal saavutanud järjekindlalt 2 meetri piiri. Sellise tulemuse saavutas mees hüpates vanade reeglite järgi, s. t., kui hüppelatt oli naelal. Nüüd tahetakse järgmistel olümpiaadidel võtta tarvitusele uued reeglid.

Huvitavalt kõneleb professor Jaapani spordiklubidest. Neid ei ole palju, kuid igas linnas on üks ja suur selts, kelle ümber koondunud kõik sportlased. Jaapanlased ei saa aru, miks peaks sportlased killunema just mitmesse seltsi. Teevad suured silmad, kui kuulevad, et Tallinnas spordiseltse tosinat ümber.

„Rahvalehe“ reporter Pillikse usutleb Odat, kui palju see harilikult võistlustel kõrgust saavutab. Oda vangutab pead, ütleb enese olevat kehvast vormis — vist üle 180 palju ei saavat. Tahab siiski teha nii palju, kui jõud lubab. Pillikse, kuuldes seda, Kimurat enam usutlema ei lähegi, sest meie mehed on saavutanud ainult „suurtel pühadel“ üle 180 sm.

Lõpuks tuleb kohale veel Jüri Lossmann, kes ajab suust välja puhast jaapani keelt, kuidugi ainult ühe lause, mis peab tähendama, et „Elagu Jaapan!“

Enne äraminekut läheb lahti autogrammide võtmine. Lehemehed lasevad omad nimed kirjutada mälestuseks jaapani keeles, mida külalised ka heameelega teevad. Paberile tekivad igasugused kõverikud — paar joont, paar punkti ja nimi ongi valmis.

Lõpuks veel nimetada, et kõige vanem võistleja on Oda — 25 aastat, ja noorim — 18. Professor Yamamoto on 49 aastat, kuid näib kui 35. Sama võiks öelda ka meeskonna esitaja Morita kohta, kes näib nooremehena, kuid kannab juba 35 aastat turjal. Mees on pealegi tähtsal kohal — Jaapani parlamendi liige sotsialistide fraktsioonist. Kandideeris hiljuti Jaapani kabinetti, kuid sinna ei pääsenud. Professor Yamamoto erialaks on elektrotehnika, missugusel alal tegutsenud juba 15 aastat professorina. Sümpaatne härra. Sama võiks öelda ka teiste kohta. Sportliselt hästi kasvatatud. Näivad distsiplineeritud.

*

Usutledes „Tõusva Päikese Maa“ poegi, kuidas meeldib neile Tallinn, vastavad mehed, et väga, „aber sehr kalt“. Kuuldes, et Tallinnas viimasel päeval merel olnud vaid 14—16 kraadi sooja, teevad vasekarva poisid imestanud näo: neil Jaapanis olla samal ajal merel 30 kraadi sooja.

Soomest tulles on kõik jaapanlased varustanud end uhkete Soome pussidega ja kannavad seda küljel, nagu tõsised soomlased kunagi. Neil ju isegi üks „soomlane“ kambas — Sumiyoshi, keda Soomes olla hüütud „Suomi-Jussiks“.

Peale esimese päeva võistlusi läks Jaapani meeskonna esitaja Morita kohe postkontori ja saatis sealt Kaugesse Itta pika-pika telegrammi. Nagu kuulda, olla Jaapani postivalitsus saatnud meie vastavale asutisele teadaande, et kõik telegrammide kulud, olgu telegrammid ise nii pikad kui tahes, võetaks Jaapani riikliku postiameti arvele.

Muidu näivad Jaapani sportlased kui meie viimase aasta koolipoisid. Noorukeste nägudega ja lõbusad. Kui võidavad, siis tekib nende näole meile arusaamatu ilmega kena naeratus. Nad naeratavad omaette ega taha oma võidurõõmu jagada teistega. Nad ei taha kuidagi kaotada, sest kaugel kodumaal jälitakse nende saavutusi suure huviga ja iga jaapanlane on tuline patrioot. Sarnast inukat pingutust, nagu jaapanlased osutasid, näeb väga harva ja sarnast võitleja hinge meil vist mitte kunagi.

Spordiolud Jaapanis.

Kesknäda hommikul jõudsid Tallinna Jaapani kergejõustiklased, kokku 22 kollanahalist meest. Külalised asusid korterisse hotell „Parki“, kus nende esitaja professor Yamamoto võttis vastu ajakirjanduse esitajaid. Professor Yamamoto kõneleb head saksa keelt tunduva Jaapani aktsendiga. Teel hotell „Parki“ tuleb vastu Jaapani meeskonna asjaajaja (muidugi meie mõiste järgi) Toshikio Morita, kellel suur rutt minna linna Jaapani jennisid vahetama. Mees läheb Tartu panka ja tuleb pärast rõõmust hiilgava näoga tagasi, nagu see jaapanlaste juures tavaline. On ju neid nimetatud „alaliselt naervaks rahvaks“ — „Ever smiling nation“. Vahepeal aga areneb jutt professor Yamamotoga, kes lahkelt informeerib lehemehi Jaapani spordioludest. Jutuajamisel viibib ka Jaapani lehemees Wataru Nakao, spordi-ajakirja toimetaja.

Jaapanlased spordivad alles 7—8 aastat kergejõustiku alal, kuid selle ajaga on nad suutnud näidata rahvusvahelisi tulemusi. Sportlaste kandvamaks tõuks on üliõpilased, kes ka Tallinna jõudnud meeskondade selgrooks. Kaheksa üliõpilast on Tokio Vaseda, teised Bunrika kõrgest koolist. Mis puutub Jaapani spordirahvasse, siis on see pärit Jaapani seltskonna kõrgemast kihist, kuna alam rahvas on seni olnud veidi spordist eemal. Jaapani üliõpilane on varanduslikult kindlustatud, tema õpping ei tee talle muret ja selle tõttu võib oma vaba aja, mis jääb järgi ülikooli tööst, kasutada kehakultuuri arendamiseks. Jaapani ülikoolis pole sport sunduslik, vaid seda teevad üliõpilased omal vabal tahtel. Viimasel ajal

on ka Jaapani naised innukalt hakanud harrastama sporti ja saavutanud mõndagi. Jaapani parem naissportlane Hitomi on olnud siin teerajajaks.

Esimest korda astusid jaapanlased avalikkuse ette Pariisi olümpiaadil, kus nende noor, nüüd juba 25-aastane hüppemees Oda saavutas kolmikhüppes kuenda koha. Amsterdamis olid juba Jaapani kergejõustikumehed need, kellega tõsiselt arvestasid teised rahvused.

Oda oli vahepeal tõusnud suurvormi ja viis kaasa Tõusva Päikese Maale olümpiaadi kuldmedali kolmikhüppes. Aegamisi siginesid teisedki rahvusvahelise klassiga mehed Oda kõrvale ja käesoleval ajal jälgib kogu Jaapan äärmise huviga oma parimate meeste saavutusi pikal Euroopa turneel.

Oda istus jutuajamise kestel vaikides tugitoolis, poetades mõne sõna jutuajamise vahele. Noorusliku näoga, meie mõistete järgi isegi kena poiss. Tema seljataga seisab Tsukamoto ja kuulab elavalt vestlemist. Teised mehed istuvad omas toas ja ajavad laia juttu jaapani keeles.

Jutt kaldub Jaapani rahvuslikule spordile. Muidugi, jiu-jitsu ja „sumo“-maadluse vastu pole ühtegi teist. Selles peetakse igal aastal suuri võistlusi, mida suured rahvahulgad jälgivad. Samase huviga nauditakse basepalli-võistlusi, mis saamas jaapanlaste rahvuslikuks spordiks. 40 aasta eest töid ameeriklased basepalli Jaapanisse ja juba 20 aastat peetakse järjekindlalt võistlusi ja esivõistlusi, mida sama põneva uudishimuga jälgitakse, kui Ameerikaski.

Eesti kaotas Rootsile 1:5.

6 minutit andsid 3 väravat.

Kus istub kurja juur?

18. juulil peeti Tallinna staadionil 7. Rootsi-Eesti jalgpalli maavõistlust, mida oodati teatud põnevusega, kuid mis lõppes, nagu kolm nädalat varem maavõistlus Lätiga, teatud krahhiga. Rootslased suutsid tasakaalus mängu juures 1. poolajal end väravatega maksma panna ja sellega suure võiduga Riia poole edasi sõita. Poolaja viimase 7 minuti jooksul viisid rootslased seisuga 1:1 juurest 4:1 peale ning suurendasid seda 2. poolajal 5:1 peale, kuigi nad siis ilmselt ülekaalus olid, kuigi nad väravaid ainult ühe saavutasid. Võistlusel oli pealtvaatajaid 3000, kes mänguga sugugi rahule ei jäänud ja oma pahameelt mitmet viisi avaldasid, kus harilikkuide ergutuste asemel üle platsi kostvad etteheited lendu lasti.

Meeskonnal endal puudub midagi, mille kohta tõesti raske on öelda, kus kurja juure algidu istub.

Reedel oli juulikuu ilm äärmiselt muutlik.

ROOTSI.

Snitt	Johansson
Lager	Nilsson
Jansson	Svensson
Rosenberg	Thörn
Persson	Dunker

Vahekohtunik J. TUHKONEN, Soome.

EESTI.

Paal	Saar	Peterson
Laasner	Silberg	Tipner
Ellman	Gerassimov	Einmann
Brenner	Idlane	

Selles Rootsi koosseisus, mis koostati poolteist tundi enne mängu algust, on mehed 8 seltsist, kes võib olla Eesti reisel esimest korda tuttavaks said. Et see nii võib olla, siis peaks seda järelda sellest, et koosseisus oli 5 uut internatsionaali ja nimelt mõlemad kaitsjad ja edurivist ps Thörn, vs Nilssen ja vä Johansson.

Algus on mängul õieti lahtine. Pall külastab otsekohe mõlemad väravaaluseid. Kuid juba 2. min. on Rootsi heaks nurgalööki. Kuid pall veereb jälle Rootsi värava alla, kus ilus sööt ja kombinatsioon luhtub ning kus juba osalt väravat ihaldati. Kuid vastane ei heidutu sellest ning juba ollaksegi Eesti värava all,

kus 7 min. pä. Dunkel tsenderdab ja vt. Sundberg kade ei olnud meie meeste seas palli peaga võtma ja seda Tipnerist mööda võrku saatma. 1:0 on juba külalistel kirjas.

Lahtilöögi järele tuleb varsti nurgalööki Eesti heaks ning otsekohe selle järele lüüakse pall nautuke maad meie väravapostist maad mööda outi. Rootslased jätkavad surumist, kus 13. min. Eesti vastased oma poolele kokku surub. Pealetung ei anna midagi reaalselt ning lõpeb õieti vastaste

Kord sadas vihma, samas paistis hele päike ning viie minuti pärast niisutas emakeest-maakest jälle vihmahoog. Ilm oli nagu kena noor tütarlaps oma tujude ja tahtmistega. Alles õhtupoolikul, kui kätte jõuab aeg staadionile minemiseks, muutub taevast püsivalt rahuldavaks ning siis kogub ka pealtvaatajaskond õieti alles viimasel minutil staadionile.

Meeskonnad hilinevad veidi väljale tulemisega, siis aga järgivad üksteisele ning lõpuks tuleb väljale Soome kohtunik Tuhkonen, kes esmakordselt mängu juhib Eesti poolt. Meeskondi tervitatakse hümnidega. „Omega” täpsem kell ei tööta veel ning sellele saadakse „elu” sisse alles umbes veerandtunnilise mängu järele.

Loosimise järele valivad eestlased palli, rootslased poole vastu päikest, mida õieti ei olnud. Selle järele asetuvad meeskonnad üksteise vastu, kus rootslastel on kollased särgid siniste pükstega, eestlastel valged särgid siniste pükstega.

poolt palli vallutamise järele pealetungiga. 15. min. tehakse rootslaste poolt jälle ilus pealööki meie värava peale, kus pall väravapealsele võrgule kukub. Samas järgneb meie trahvikasti äärel pallitang Sundbergi poolt, kus ta kuidagi vastast figi ei lase pallile, millega ta ise teeb mis tahab. Siis nõksatab Silberg. Ta ei löö õigel ajal ja nagu kardaks midagi. 20. min. on ilus nurgalööki toimetatud Rootsi värava alla. Vaht ei suuda palli püüda ja juba võib midagi oodata. Kuid õigel kohal puudub õige mees, kes pallile hoobi annaks ja võrku toimetaks. Samas järgneb Paali ebaõnnestus tsenderduses. Juba on 22. m. meie väravakastis tubli löömine, kus rootslased üksteise järele palli materdavad. Meie mängijate kehad kaitsevad võrku ning värav jääb tulemata.

26. min. tuleb trahvilööki meie heaks, kus Idlane palli välja keskelt toimetab vastase värava alla. Sealt lüüakse pall tagasi, kus läheb vaba oleva Gerasimovi kätte, kes ka kiirelt hoobi annab, millega pall paarikümne meetri pealt võrku lendab vahist mööda. Hoop ei olnud küll liiga tugev, kuid siiski õnnestunud. 1:1 on kirjas ja rahvas juubeldab.

Nüüd läheb mäng kiiremaks. Loodetakse hea mängu peale. Julged näevad siin Eesti võidu algust ja vaimusilma ees näevad võidetud kihlvedude võite. Kuid 10 min. möödub erilise pingutuseta pealtvaatajaskonnale. Mäng on keskvaljal retketega ühe kui teise värava alla, kus aga kaitse oma töö teeb ja hädaohu pilvet kerkida ei lase. 30. min. saab Ellmani löögist Rosenberg vigastada, kes vajab mõni minut masseerimist. 37. min. on jälle kibe sumin Eesti värava all, kust aga pall õnnelikult keskvaljale viiakse.

38. min. umbes 10 mt. keskvalja joonest omale poole Paal tahab vastaselt vallutada palli, milleks jala ette paneb ja rootslase otse pikali „nüidab.” Tuleb trahvilööki, kus midagi kihvatub. Pall lüüakse kaares värava alla, kus Tipner palli ei haara, vaid lihtsalt pareerib. Pall jääb jalgu, kus antakse paar lööki ning selle järele lendab pall tühjasse väravasse ja ongi 2:1 Rootsi kasuks. Kuid selle Paali-Tipneri vea juures ei oleks veel keegi uskunud, et järgmised minutid katastroofi toovad. Uue lahtilöögi järele saavutavad eestlased nurgalööki, mida toimetab Brenner. Pareeritud pall lendab Brenneri suunas nurga poole tagasi. Brenner ei hooli aga palli löömisest ja ei jookse sellele vastu, et seda uuesti Rootsi värava alla toimetada. Kui Brenner jooksmata hakkab, on juba hilja.

Palli napsab rootslane, kes selle toimetab Dunkeri kätte, kes läbi murrab äärelt ja poolkaares söödu trahvikasti keskele annab. Nurgalöögi toimetamisel oli Eesti pool hõredaks jäänud ja sellega vastastel talitamiseks vaba voli. Keskele söödud pall lüüakse 41. min. ilusti võrku ja rootslased juhivad juba 3:1.

Arvatakse, et selle seisuga saadakse minna poolajal. Kuid kuri keel tähendab, et enne poolaja vilet tuleb veel midagi. Ja see tuligi. Jälle oli Rootsi parentiib pealetungil. Trahvikasti otsajoonel tekib sumin, kus 5—6 meest koos on. Piirikohtunik vehib lipuga, palli lüüakse edasi.

Vaevalt on pool min. lõpuni, seal aga silmab vahekohtunik ja publik palli Eesti võrgus.

Vile ja 4:1 on Rootsi heaks.

Minnakse poolajale. Teist poolaega alustatakse muudetud koosseisus. Saare asemele on Riütel pandud, kuna Gerasimovi koha saab Ellman ja viimase Karm. Teine poolaeg, milles valitseb Rootsi ülekaal ilmselt, ei andnud aga palju kriitilisi silmapilke kumbagi värava alla. 6. min. Tipner pareerib iluga pealelöögi üle lati kornerrisse, siis on Eesti press 8 min. ning 13. min. pareerib Tipner mahaviskega; kus pealelööki läheb aga küljelt vastu võrku. 25. min. on Karm puhtalt 5 mt. pealt löögil. Pall aga lendab vahile vastu käsa ning seega pareerituna ei ole enam hädaohtlik.

28. min. vä. toimetab palli trahvikasti, kus 2 rootslast jäätud vabaks ja kus Sundberg kergelt saavutab 5:1.

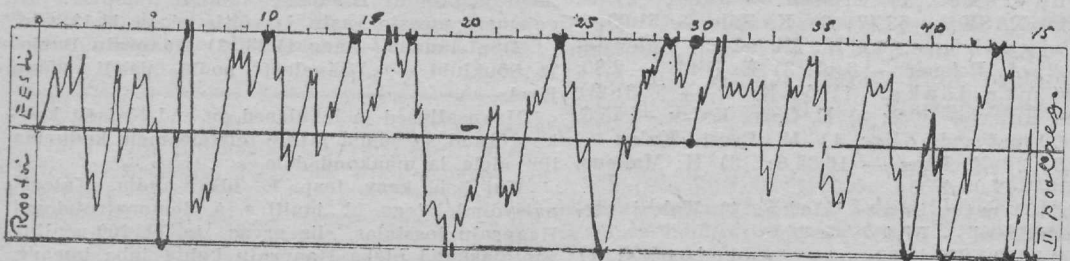
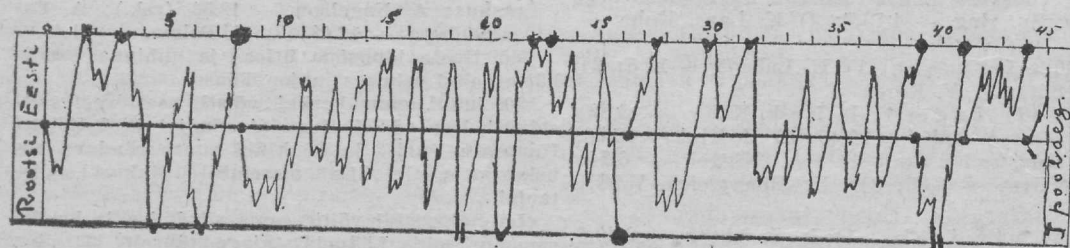
38. min. on ilus vaadata, kuidas pall teeb ringi. Eesti värava alt saab Paal pika sööduga palli ja tungib sellega edasi. Parajal silmapilgul tsenderdab. Palli pole eestlased püüdnud, vaid selle saab Rootsi kaitse, kes palli pika sööduga annab oma paremale äärele, kes edasi tungib ja Eesti värava alla tsenderdab.

Mängu lõpuminutitel olid paar Eesti pealetungi, kus aga väravat ei suudetud saavutada ja mäng sellega 5:1 lõppes. Nurgalöögid 4:3 (1:2) Rootsi kasuks. Väravalööki tegi Rootsi 21, Eesti 12. Lööki foulide eest Eesti kasuks 10, Rootsil 8.

Rootslased sõitsid laupäeva õhtul edasi Riiga, kus neil teisipäeval oli Lätiga maavõistlus, mille kohta arvati, et rootslased selle kaotada võivad.

Kus on kurja juur?

10 min. enne mängu lõppu lahkus alaline võistluste külastaja kaitseminister O. Köster väljalt, öeldes: „Tänane mäng rikub mängu maitse. Tuleb ära minna!” Need olid kurvad sõnad, mis kindlasti tõtt sisaldavad. Võrreldes meie mees- (Järg 7. leheküljel.)

• VÄRAV - II KORNER - VÄRAVAPEALE LÖÖK -

Pärnu staadioni juubeli-võistlused.

Suuk kuuli 14.71,5. Schmidt kõrgust 180.

Möödunud pühapäeval, 20. juulil s. a. lavastati staadioni juubelivõistluste sildi all Pärnu spordiseltside liidult rahvuslikke võistlusi, millised aga tegelikult rahvusvahelistena välja kukkusid siin. Viibivate suvitajate-soomlaste kaasstartimisel. Nii heitis soomlane Tiiesma ketast 43.69.

Staadioni avamisvõistlused eelmisel aastal kujunesid Pärnu kõigi aegade suurimaks, nii osavõtjate arvult — startis pea eranditult meie kergejõustiku eliit, kui ka saavutuselt, sest tegelikult ületati kolm Eesti rekordi, kuigi kehakultuuri aastaraamatusse kinnitatuna teed leidis vaid üks — Felix Beldinski oma 3000 mtr. jooksumees.

Rohkelt soovida jättis korraldus. Tervelt kaks ja pool tundi kulus võistluste läbiviimiseks, kuna väli mustendas kohtunikkudest, varjates arvuka publiku eest väljal tehtava. Ei suudetud isegi pidevalt korraga ühte ala lavastada! Edaspidi tuleks viia läbi kindlam tööjaotus kohtunikkude ja korraldajate vahel, kuna elavat mõõblit spordivõistlustele dekoratsioonidena väljale tarvis ei lähe.

Tehnilised tagajärjed:

100 mtr. — 1. Hilmar Kadak, Pärnu „Vaprus“ 11,4; 2. Fred Kuus, Pärnu Saksa „Spordi Ring“ 1 mtr. järel; 3. Mulla Haitov, Pärnu „Vaprus“, rinnaosa teisest järel; 4. H. Tann, Tall. „Sport.“

400 mtr. — 1. Paluvere, Tall. „Kalev“ 54,6; 2. Arn. Estam, Tall. „Kalev“ 55,4; 3. Kontus, Pärnu „Vaprus“.

1500 mtr. — 1. Artur Klemmer, ÜENÜTO, 4.21,2; 2. Madisson, Tall. „Kalev“ 4.22,1; 3. Aleks. Klein, Pärnu „Vaprus“ 4.34,4.

4632 mtr. — 1. Arn. Petermann, Pärnu „Vaprus“ 14.52,6; 2. Kaalép, Tall. „Kalev“ 15.01,6; 3. Martin, Tall. „Kalev“ 16.03,6.

4x100 mtr. teatejooks — 1. Pärnu meeskond koosseisus Haitov, Meimer, Kuus ja Kadak ajaga 46,0 — maakonna rk. kordamine. 2. Tallinna meeskond järjestusega Paluvere, Kalm, Estam ja Tann ajaga 46,6.

Kaugushüpe — 1. Joh. Meimer, Pärnu „Tervis“, 6.33,5; 2. Aug. Kongas, Pärnu „Tervis“, 6.32; 3. Mulla Haitov 6.25. Laas, ÜENÜTO, 12.33.

Kolmikühpe — 1. Kalm, Tall. „Kalev“, 12,70; 2. Joh. Pillikse, Tall. „Kalev“ 12,64; 3. Rich. Kõrgushüpe — 1. Gert Schmidt, Pärnu Saksa „Spordi Ring“, 1,75 (vahehüppe 180). 2. Aug. Kongas 175. 3. Kalm, Tall. „Kalev“ 170.

Kõrgushüpe — 1. Johannes Suuk, Tall. politsei „Spordi Ring“, 14.71,5 — uus Eesti rekord. 2. Joh. Meimer 12.27. 3. Aleksei Puusild, Pärnu „Vaprus“ 11,06.

Kettahüpe — 1. Hansschmidt, Pärnu „Tervis“ 36,75. 2. Joh. Suuk 33,78. 3. Aleks. Puusild 33,34.

Odaheide — 1. Joh. Meimer 57.83. 2. Joh. Suuk 50.64. 3. Aug. Kongas 41.41.

100 mtr. naistele — 1. Sara Teitelbaum, Tall. „Kalev“, 12,8. Eesti rek. kordamine. 2. B. Jürgenson, ÜENÜTO, 13,7. 3. Reb. Scheer, Tall. „Kalev“ (eeljooksus 13,7).

Kaugushüpe naistele — 1. Sara Teitelbaum 5.37. 2. R. Scheer 4.88. 3. Erika Mägi, Tall. „Kalev“ 4.57.

Seltsist võitjaks tuli Tall. „Kalev“ eelmise aasta eeskujul, punkte 21, Pärnu „Tervis“ 16, Pärnu „Vaprus“ 11 jne.

EKRAVE liidu eriauhinna omas Pärnu parima sportlasena Juku Meimer teistkordselt ning seega jäädavalt.

Kilde Pärnu staadionilt.

Kui soomlane Tiiesma heitis ketast kaugemale kui kõik teised, siis takseerisid viskekohtunikud tükki aega viskemärki, ning selle järele hüüdis platsikohtunik ja tagajärgede väljakuulutaja piduliku häälega: „Soomlase Tiiesma heide on 45 meetrit, sellega üks paremaid tagajärgi, mis tänava näidatud Euroopas.“ Muudugi juubeldas publik soomlasele ja sellega asi seks korraaks jäigi. Kuid soomlane ise tegi „rumaluse“. Tal oli habematust järgmise heitega panna juurde. Jälle jooksid kohtunikud juurde ja takseerisid tagajärge igati kanti. Ning siis kuulutati, et soomlase heide, üle 48 meetri, on ainult pool meetrit järel maailmarekordist.

Karjuti hurraa ja bravo, nii kuidas keegi oskas, ning soomlane olekski lahkunud staadionilt maailmameistrina, kui mitte neetud mõõtlint po-

leks tõmmanud kriipsu läbi kogu asjast. Mõõdeti ja mõõdeti, kuid pane metraash kuidas tahad, kuidagi ei tule välja enam kui 42—43 meetrit. Alles siis saadi aru, et kohtunikud on eksinud — nad olid kriidikaarte vahesid, mis olid ainult kahe ja poole meetri laiused, arvanud olevat viie-meetritelisteks ja sellest tuligi kogu see õudne ja maailmarekordiline tagajärg.

Umbes samasugune lugu oli ka 5000 meetri jooksumees. Jooksu lõpul hakkasid ajamõõtjad vaatama kellasid ja leidsid oma suurimaks ülaltseks, et Petermann, vaatamata sellele, et jooksus puudus kõva konkurent ja tempo, oli jooksnud uue Pärnumaa rekordi ja pealegi ajaga, mis alla 15 minutit. Isegi Kalevi Martin, kes alles üsna nooruke mees ja tänava esmakordselt katseid teeb joosta pikemaid maid, oli jooksnud alla 16 minuti. Tallinna meeste pealekäimisel hakati viimaks kontrollima jooksuprotokolle ja siis leiti, et üks ring on joostud vähem, kui õigus. Midagi polnud enam tetta, sest jooks oli läbi ja jooksjad puhkasid loorberitel. Pärnumaa rekord jäi aga lugemata.

Ka saja meetri ajad olid enam kui kummalised. Mehed jooksid peaaegu rindrina, kuid vahetajad kõikusid nii, nagu oleks vahed olnud vähemalt oma meetrit nelis-viies. Võib-olla aitab see veidi selgitada seda, miks Pärnu meeste tagajärjed Pärnus omavahel võisteldes alati nii head on.

Tartumaa esivõistlused kergejõustikus.

Keskmaades kaks uut rekordit Soonbergilt ja Koidult.

Tartumaa esivõistlused kergejõustikus peeti 19. ja 20. juulil. Korraldajaks oli Tartu Kalev. Ametlikul registreerimiselehel leidis 46 osavõtja nime, nende hulgas ka õrnemasoo edustajate omad. Kõige rohkem inimesi — 25 meest ja naist — oli välja pannud Kalev, E. Akadeemilise spordiklubist oli 19, kuna Politsei spordiring ja Palamuse Täht kumbki olid edustatud ühe mehega. Suur protsent — veidi üle kahekümneviie — ei ilmunud aga välja.

Puudujate hulgas olid ka mitmed tuusad, nagu N. Feldmann, kes sõitis Rootsi, G. Sule, keda pidasid kinni kaitsevæteenistuse kohused, E. Roht, kes suvitas kuskil Pühajärve ilusal kaldal. Osalt sellest tingituna jäid tagajärjed üsna nigelateks ja üldkokkuvõttes peab tähendama, et nii kehvu maakondlisi esivõistlusi pole näinud Tartu enam hulgal ajal.

Tehnilised tagajärjed:

Kõrgushüpe: 1) E. Kink, Kalev — 1,70; 2) F. Ernits, EASK — 1,65; 3) A. Niggol, Kalev — 1,60.

Kettaheide: 1) A. Niggol — 40,84; 2) O. Erikson, Kalev — 40,70; 3) O. Ilves, EASK — 38,17.

200 mtr. jooks: 1) K. Schüts, Kalev — 23,5; 2) V. Korol, EASK — 23,7; 3) E. Labent, Kalev.

Raskusheide: 1) Illak, Kalev — 12,65; 2) K. Sule, EASK — 12,65; 3) E. Kink — 12,72. **110 mtr. tõkkejooks:** 1) A. Reisner, EASK — 16,7; 2) E. Labent, Kalev — 17,6; 3) A. Niggol — 18,2.

1500 mtr. jooks: 1) A. Koidu, Kalev — 4.13,7 (uus Tartumaa rekord); 2) L. Soonberg, Polits. Sp. ring — 4.13,7; 3) K. Laas, Kalev — 4.20.

100 mtr. jooks: 1) E. Labent — 11,5; 2) K. Schüts; 3) V. Korol.

Kuulitõuge: 1) R. Ivask, Kalev — 12,82; 2) I. Simson, Kalev — 12,48; 3) E. Kink — 12,36. **Kaugushüpe:** 1) A. Niggol — 6,24; 2) O. Ilves — 6,06; 3) U. Silbergleich, EASK — 5,99.

1000 mtr. jooks: 1) L. Soonberg — 2.40,6 (uus Tartumaa rekord); 2) A. Koidu — 2.40,9; 3) J. Anon, Kalev — 2.49.

Odaviske: 1) Erikson — 55,80; 2) S. Järvi, EASK — 53,47; 3) K. Sule — 51,09.

Teivashüpe: 1) H. Michelson, Kalev — 3,40; 2) A. Reisner — 3,30; 3) E. Kink — 2,80. **400 mtr. jooks:** 1) V. Korol — 52,3; 2) F. ütt, Kalev — 53,2; 3) E. Gern, Kalev — 55,6.

5000 mtr. jooks: 1) M. Prost, Kalev — 16.20,9; 2) K. Laas — 16.35,6; 3) H. Malleus, Kalev — 17.03,4.

4x100 mtr. teatejooks: 1) Kalevi raskejõustiklased — 57,4.

400+300+200+100 mtr. teatejooks: 1) Kalevi 1. meeskond (F. ütt, E. Gern, K. Schüts, E. Kink) — 2.11,7; 2) Kalevi 2. meeskond — 2.23,8; 3) Kalevi raskejõustiklased — 2.32,2.

NAISTELE:

60 mtr. jooks: 1) O. Rebane, Kalev — 8,8; 2) H. Israel, EASK; 3) M. Rezold, EASK.

Kaugushüpe: 1) M. Rezold — 4,64; 2) O. Rebane — 4,49; 3) H. Israel — 4,49.

Kuulitõuge: 1) B. Telling, EASK — 9,09; 2) M. Rezold — 8,81; 3) I. Kõiv, EASK — 8,36.

Kilde.

Võistlused kannatasid mingisuguse loiduse tähe all. Ei olnud hoogu võistlejail. Seda vähem aga korraldajail ja kohtunikel. Kõike seda venivust pealtvaatajate ridadest jälgides, kippus peale otse taltsutamata kiusatus, minna ja aidata asjade kiiremale arengule, kas või terpentiiniga. Ent Tartus on kuldaväärt publik. Vaatab ja ootab, ning ei piuksatagi selleks, et pikad pausid ära jääks. Tartu spordikohtunikkudele oleks vaja „Mussolini“ või „Kosolat“, kes neid ohjes suudaks pidada. Niiid tegi aga iga mees, mis ise tahis. Lähetaja (ilus nimi, mis ise oleks pidanud selle kandjat kohale meelitama) ei ilmunud üldse platsile. Selle tõttu sai 100 mtr. jooksumees pool tundi hiljem lahti lasta. Odaheite mõõtjad tegid väikese streigi — vot ei mõõda ja kiüll. Alles pika mangumise peale hakkasid mehed mõõdulinti venitama. Vaene publik aga oota ja imetle, et asi veel niigi liigub.

Läänemaa esivõistlused kergejõustikus.

Saavutati 6 uut rek. ja 1 norm.

19. ja 20. juulil peeti Haapsalus, S/S. „Läänemaa“ korraldusel, II Lääne esivõistlused kergejõustikus. Osavõtjaid oli 15. Võib rääkida, et suur osa sportlasi olid maalt — kes kõik koondunud Haapsalu „Läänemaa“ ümber.

Parim väljal oli mitmekülgne August Nagelson — Veliselt, midagi Läti Dimse taolist — suur ja tugev. Tehnika ja stiilide omamiselt ning paremate võimaluste juures omab kõik eeldused tõusta suursportlaseks.

Tehnilised tagajärjed ise olid järgmised:

100 m. A. Espenberg — 12,0 (eeljooksus 11,6 — uus maak rek.) H. Konsen — rinna võrra taga (eelj. 11,9). Johanson — 12,5.

400 m. A. Espenberg — 56,9, H. Konsen — 57,8, Johanson — 60,0.

800 m. M. Kiil — 2.16,1 (norm), A. Espenberg, V. Aamann.

1500 m. M. Kiil — 4.45,8, V. Aamann.

4x100 m. teatej. „Läänemaa“ I meesk. (Politur, Konsen, Neider, Espenberg) — aeg — 48,5 (rek.)

kaugus: O. Neider — 6,09; 2) H. Konsen — 6,01; 3) M. Pelmas — 5,94.

kolmik: O. Neider — 11,78; 2) A. Nagelson — 11,65; 3) M. Kiil — 11,33.

kõrgus: M. Pelmas — 1,56; 2) Aug. Nagelson — 1,45.

teivas: K. Tarkpea — 2,70; 2) A. Nagelson — 2,60; 3) A. Tals — 2,60.

kuul: A. Nagelson — 10,88 (rek.); 2) A. Espenberg — 9,92; 3) M. Pelmas — 9,28.

ketas: A. Nagelson — 34,78 (rek.); 2) A. Espenberg — 28,92; 3) M. Taadler — 28,22.

oda: M. Pelmas — 41,45 (rek.); 2) M. Kiil — 41,36; 3) A. Talts — 38,74.

raskus: A. Nagelson — 12,53 (rek.); A. Espenberg — 12,08; 3) M. Pelmas — 11,49.

Võistluste lõppsõna ütles ja auhinnad andis kätte seltsi esimees major Tõnso.

20. juulil, enne kerkej. võistl. peeti veel seltsidevaheline sõuvõistlus (4 sõudjat ja 1 tüüri) Haapsalu Purje- ja Sõuklubi suure rändava hõbekarika peale, ühe meremiili pikkusel distantsil.

Läinud aastal võitis sama sõudmise ja karika esmakordselt „Läänemaa“ ajaga täpselt 11 min., kuna Piirivalve Sp. Klubi oli teine — 11.13.

Tänava vahetati osad: Piirivalve tõmbas jõuliselt ja puhtalt „Läänemaa“ tublisti füüsiliselt nigelemate meeste vastu ja võitis ajaga 11.13 min.

2) „Läänemaa“ — aeg 11.23, 3) Haapsalu Purje- ja Sõuklubi — „Läänemaa“ poole paadi võrra järel.

Haapsallased ja läänlased on end tõsiselt kokku võtnud, et jõuda järele teistele meie kodumaa linnadele ja maakondadele.

Kui keh. kasv. insp. E. Idla andis „Kalevi“ naisvõimlejatega 13. juulil s. a. demonstratsiooni Haapsalu lossialas, siis arvas ta, et 200-pealine vaatajaskond oleks Haapsalu kohta juba imearv. Üllatus aga paistis h-ra insp. näolt kui tal tuli kõneleda 700-pealise rahvahulga ees, 4000 elanikuga Haapsalu kohta.

Rootsi - Eesti.

(Algus 5. leheküljel.)

konnaga, olid rootslased märksa paremad jook-
sus kui ka palli käsitlemises. Nad suutsid end
eriti 2. poolajal maksma panna. Rootslastel oli
hoogu ja tahtmist mängida, pannes välja oma
parema, et kaitsta ühiselt oma kodumaa värve.

Mis tehakse aga meil? Juba Läti mängu jä-
rele ütlesid mängijad, et meeskonnal pole hinge.
Selle puuduse all kannatati kahtlemata ka nüüd.
Ei ole viimastel nädalatel peetud ühine treening
aidanud, vaid midagi on katki, midag on puudu.
Vastastele ei tee raskusi kokku mängida ka siis,
kui mängijad üksteist mänguväljal esmakordselt
tundma õpivad. Meil tahab valitseda nõudmine,
et see ja see mängija olgu ühest seltsist või mi-
dagi sarnast. Meil võib ainult see mängija hea
olla, kellel teatud internatsionaaliks olemise kordi
seljataga. Koosseisu värskendamist ja muutmist
meil ei taheta näha. See on kurjast. Kõik muuda-
tused tehakse ette ära maha ja arvele kirjuta-
takse kaotus enne mängu valmis. Tagajärg on
see, et meeskond kaotab usu endasse, et publik
kaotab usu meeskonda ja hakkab seda otse mõ-
nitama. Sama Rootsi, kes meid praegu võitis,
võttis ka Taanilt vastu 6:1 kaotuse ning Rootsi
ei mõtelnudki dressi kolikambri heita ning män-
gimisest loobuda. Mõni mängija otse leiab, et
tema peab rahvusmeeskonda kuuluma, et tema
puudumisel ei suuda ka teised mängida. Kui ta
ainult reservi määratakse, siis teatab, et peab
ära söitma, et ärgu arvestagu temaga reservis.
Maavõistlusel võis ta aga võidurõõmsalt vaa-
data, kuidas teised kaotasid ning pärastisest
õhtusöögist kutsumata osa võtta. Kui keegi soo-
vitas meeskonna koondused nurka visata ja rah-
vusmeeskonna nimel välja parma ükskord ühe,
teinekord teise seltsi meeskonna, siis näitab see,
kui kaugele arvamise ja soovidega minnakse.
Praeguse olukorra juures kaotab meeskond, kao-
tatakse pealtvaatajaid ning asi läheb tagurpidi.
Seisukord on täbaraselt muutunud ja haigust tu-
leb peale kindlaksteegemist kõigi algidudega välja
lõigata, et parandada kogu ettevõtet, mis pooliku
arstamise juures sügavasse kraavi võib langeda,
kust väljatoomine pikaajalist põdemist tuua võib.

Helsingi-Danzigi I linnavõistlus

tennises peeti Danzigis möödunud nädalal. Võist-
luse võitis Danzig 3:2. Helsingit esitasid meile
hästituntud Soome mängijad Granholm ja Gro-
tenfelt, Danzigi Pietzner ja Vronka, paarismän-
gus Bauer-Lange. Pietzner võitis Granholmi 6/4
6:1 ja Grotenfelti 6:2, 6:2, Vronka kaotas Gran-
holmile 4:6, 5:7 ja Grotenfeltile 6:2, 3:6, 6:8.
Paarismängu võitis Danzigi paar 6:8, 6:4, 6:1.

Pärnu esivõistlustel

tennises, mis algasid kohe peale Eesti-Soome
maavõistlust, tulid meistriteks: Lasn, prl. Bru-
nou (Soome), Lasn-Kleinberg, prl. Bagh-Lasn.
Peale selle võitis Lasn lõpulikult Pärnu Panga
karika. Handicapis tuli võitjaks Hampf. Mees-
mängudes ei olnud Hasnl mingit konkurentsi,
kõik võrdlemisi kerged üleolevad võidud, sest
paremad Soome meesmängijad Pärnu ei jäänud.
Naismängijad jäid aga kõik kohale, nii et siin
konkurents oli väga tugev. Prl. Brunou ja Lind-
fors kohtasid juba teises ringis; tugewas kolme-
setilises mängus tuli prl. Brunou võitjaks, pr.
Nõmmik võitis veel kord pr. Voss-Schraderi, kes
omakorda oli võitnud Pärnu parimat prl. Verr-
manni, finaalis kaotas pr. Nõmmik prl. Brunoule.
Heas vormis oli vanameister Hiop, kes saavutas
kolm ilusat võitu Lohki, Blombergi (maavõistlu-
sel Kleinbergi ja Raua võitja) ja värske Liibavi
meisteri Dollari üle ning finaalis Lasnile näitas
väärilist vastupanu.

Montevideos peetavatel maailmavõistlustel
jalgpallis võitis Rumeenia — Peruud 3—1, Jugo-
slaavia — Brasiiliat 2—1 ja Prantsusmaa —
Mehhikot 4—1.

Häid tagajärgi Soome teatejooksjailt: 4×100
mtr.: HKV 43,8; 4×400 mtr.: JFK 3.21,2; 4×800
mtr.: Turu UL 8.02,4; 4×1500 mtr.: HKV 16.20,3.
Ameeriklane Steve Anderson jooksis tõkkeid
14,7 ja sakslane Körnig 100 mtr. 10,4.

Akilles Järvisel maailma- rekord kümnevõistlustel 8,255.475 punktiga.

Alles paari nädala eest purustatud kümne-
võistluste maailmarekord, 8.117,30 punkti, Paavo
Yrjola poolt oli üllatus. Nüüd aga ületas Paavo
kaasmaalane Aki Järvinen selle tagajärje pea-
aegu 140 punkti võrra.

Kuna Järvisest viimasel ajal vähe kuuldud,
on tema saavutus seda imestavam.

Aki Järvisel tagajärjed olid (klamrites Paavo
Yrjola tagajärjed):

100 mtr.: 11,1 (11,6).
Kaugus: 689 (676).
Kuul: 13,14 (14,72).
Kõrgus: 180 (185).
400 mtr.: 50,0 (53,2).
Tõkkeid: 15,4 (16,1).
Kettas: 36,47 (39,66).
Teivas: 360 (310).
Oda: 58,15 (58,88).
1500 mtr.: 4.54,2 (4.37).

Itaalia võitis Schweitsi.

Hiljuti peeti Baaselis Itaalia ja Schweitsi va-
helist kergejõustiku maavõistlust, mille Itaalia
ülekaalukalt 88 punktiga Schweitsi 69 vastu võitis.

Schweits võitis 200 mtr., 400 mt. ja mõlemad
teatejooksud, kuulitõuke, kõrgus- ja teivashüpped,
kuna teistel aladel itaallased võitjaks tulid.

— Saksamaal peeti kergejõustiku
võistlusi, kus häid tagajärgi näidati.
Erakorraliselt head olid Dobermann, kes
kaugust hüppas 7,32 mtr., kuna Vege-
ner teivashüppes 405,5 sm. uue rekordi
püstitas. Endine oli 402 sm. Vasar oli
44,03 mt. Vagneri poolt, kuul 14,35 mt.
Vetteri poolt. 5000 mt. lõpetas Schönfel-
der 15:29,4.

Charles Hoff on Malmös peetud võistlustel
hüpanud teivast 4,15 mt.; katsed ületada 4,32 mt.
ei õnnestunud, kuna ta seljaga viis maha lati.

— Praaga linnameeskond võitis Nürn-
berg-Fürthi koondust 6:1.

Gong... gong... gong...

(„Spordilehe“ U. S. A. kaastööliselt.)

Raskekaalu maailmameistri tiitli poksis, tõi
neeger Jack Johnson Põhja Ameerikale 25. det-
s. 1908. a., võites 14-dal roundil kanaadalast Tom-
my Burns'i, Sidney's (Austraalias) — millist
au aga bostonlane Jack Sharkey ei osanud kait-
ta sakslase Max Schmelingi vastu; — seega 22
a. kestnud au U. S. A., andes vanale Euroopale.
See juhtus tänava juunis Yankee Stadionis,
New-York'is peetud „matshil“, mis ei ulatanud
huvini ega vaimustusi viia võistluse käiku ja
pealtvaatajaid. Kuna 4-dal roundil lõppes stseen
ootamata üllatusena kõigile — ja veel enam U.
S. A-le, kaotades tiitli, mida Tunney vabaks jät-
tis, Euroopale. Tervelt 22 a. pidas U. S. A. seda
tiitlit järgmiste meeste rusikate võimete läbi:
Jack Johnson, Jess Willand, Jack Dempsey ja
Gene Tunney.

Tänavune võistlus jättis aga palju soovida.
Puudus vaimustus ja oskus reklameerimiseks,
asjale tõsisemat ja huvitavamalt käiku anda.
Oleks vaja olnud meest Tex Rickardi sarnast,
kes oma intelligentsusega oskas korraldada vai-
mustavaid võistlusi ennenägemata rahvahulga
osavõtmisega ja suurte rahaliste tuludega. Vii-
mane võistlus oli aga halb. Vähe rahvast. Väike
sissetulek. Imelikult lõppenud „matsh“ ja kõik
muu jättis mõndagi soovida.

Kuidas võitis Schmeling.

Oli näha, et Sharkey juba alguses ilmus ringi
hävitava plaaniga, tarvitades tugevaid ning si-
hituid lööke, et võitu iga hinna eest saada. Esi-
mesed 3 roundi keerles ta tantsides Schmelingi
ümber, jagades viimasele näkku ja kehha. Võist-
lus järgnes juba 4-das roundis. Schmeling oli
silmnähtavalt „mehhaige“ Sharkey löökidest —
ja ameeriklane, kes oli kaunis närviline, sihtis,
võib olla ka viimase otsustava löögi paremaga
sakslase kehale, mis aga osutus allapoole piire
— „foul'iks“ — ning võnkuma pani Uzdudumi
võitja Schmelingi, kes kuni kongini põrandale
lamama jäi. Kohtunik vaid jõudis lugeda 6-ni.

Kõlas kong viiendaks roundiks. Sharkey il-
mus omast nurgast võistluse jätkamiseks, kuid
ta vastane Schmeling lamas meelemärkuseta
omas nurgas edasi.

Põnevusega ootas rahvas tulemust. See juh-
tuski, kui kohtunik teatas, et bostonlane on
diskvalifitseeritud, seega riisudes täielise võidu
U. S. A., mis võis olla vaid mõne löögi tagajärg.
Vana jumal aga tahtis teisiti ja Schmeling kuu-
lutati maailmameistriks.

Kuid uskuge armsad lugejad, see küsimus on
palju raskem selgitada meile kõigile, kui vahe-
kohtunikkude kiire otsus. Siiski ametlikult on
see nii, et Schmeling on võitja, millega peame
ka rahulduma, olgugi, et südames on meil kaht-
lus ja samutiigi soov näha neid mõlemaid poksi-
jaid uuesti vastamisi, et siis alles lõpulikult ra-
hulolemist eneses tunda. See suur „tiitel“ on
küll liig kergesti kingitud.

? Sakslane campeon?

Max Schmeling, kes praegult 25 a. vana, võib
siis kahtlemata öelda kõigile, et tema on parim
ja tugevam rusikamees kui keegi teine. Aga see
oleks õiglusetu. Ei võiks sarnast tiitlit oma
käes hoida mees, kes pole seda aega ja teenitult
võitnud. Pealegi, olid ta päevad peetavas 4
roundis peaaegu loetud. Kas pole ka teie arva-
mine mu lugupeetud lugeja, et uus võistlus, mis
tingimata korraldatama peaks, annaks lõpuliku
otsuse meeste parimusest.

Auväärt härrad Madison Square Gardenist on
juba sellele mõtlema hakanud ja tahavadki uut
„matshi“, õigemini: „revantschi“, korraldada, et
tõesti selgineks, kes neist parem, kes halvem ja
kes on õigustatud saama sarnase tähtsa „tiitli“,
nagu seda on „raskekaalu maailmameister pok-
sis.“ Ja usute, et U. S. A. jätab „tiitli“ väljas-
poole omi piire? Raske uskuda. Ameeriklased
on valmis kõigi peale!

Jääme ootama uusi sündmusi. Omame aga
siiski rõõmustavat uhkust südames Euroopale
langenud au üle.

„Eesti Spordilehe“

aastatellijail tänase numbriga
kaasas hinnata

**Eesti Kehakultuuri
Aastaraamat Nr. 4.**

Kaks päeva sporti Viljandis.

Ujumise, kergejõustiku ja jalgpalli-võistlused.

Kaks nädalat kestnud spordikursustele, instruktoriga Jürgensi juhatusel, järgnesid laupäeval, 12. skp. ujumise ja pühapäeval, 13. skp. kergejõustiku ning jalgpallivõistlused.

Tagajärjed: 50 mtr. vabalt meestele: Altpere — 52,2 sek., 50 mtr. vabalt naistele: Mathiesen — 1 min. 29,5 sek., 50 mtr. selili meestele: Altpere — 1 min. 02 sek., 100 mtr. vabalt meestele: Altpere — 2 min. 11,5 sek., 1000 mtr. vabalt meestele: Andresson — 19 min. 44,8 sek.

Kergejõustikus samuti tagajärjed kehvad. Mainida võiks vaid Änilise kaugushüpet 6,36. Samuti pole halb Kalami teivashüpe 3,00.

Tagajärjed: 100 mtr.: Äniline — 12 sek. (eeljooksus 11,8 sek.). Kuulitõuge: Kalam — 10,75 mtr. Kaugushüpe: Äniline — 6,36 mtr. 400 mt.: Mager — 56,6 sek. 1500 mtr.: Erg — 4 min. 38 sek. Kõrgushüpe: Kalam — 1,50 mtr. Kartulijooks noortele: Kõpman — 26,1 sek. Odaviske: Paltzar — 46,80 mtr. Teivashüpe: Kalam — 3,00 mtr. Kettaheide: Puskar — 33,12 mtr. 5000 mtr.: Erg — 18 min. 12,3 sek.

Lõpuaktiks oli staadionil jalgpallivõistlus kaitseliidu spordiklubi ja „Tuleviku“ meeskondade vahel. Lõpuvileks kõlas tagajärg 8:0 spordiklubi kasuks.

N. M. K. Ü. Türi.

Pühapäeval, 13. skp. pidas Türi spordiring omal väljal järjekorralist jalgpallivõistlust, kus külalisena võistles NMKÜ Tallinnast. Mängu algab Türi kohe kõva surumisega, mis kestab umbes ¼ tundi, mille järele mäng ühetasaseks muutub surumistega ühe kui teise värava alla, mille tagajärjel ka kumbki pool ühe värava lööb. Teisel poolajal on näha juba Türi ülekaalu, nii et NMKÜ väravavaht kahel korral peab palli võrgust välja tooma. Mäng, mis kõigiti korralik, lõppes Türi kasuks 3:1 (1:1).

Petseri — Võru jalgpallist.

„Russkij Sportsmen“—Võru s. s. „Ilmarine“ 3:1.

Pühapäeval, 6. skp. peeti Petseris esimest avalikku jalgpallivõistlust. Vastaseks petserlastele oli naaberlinna s. s. „Ilmarine.“

Petserlased ootasid pinevat võistlust, kuigi võrulased kindla võidu peale välja sõitsid, mida põhjustas „Petseri Spordiseltsi“ hiljutine kaotus Võrus 9:1. Tookordne kaotus oli tingitud poolikust meeskonnast, kus puudus isegi väravavaht.

6. skp. võistlus nätas aga hoopis vastupidist. Petserlased olid võrulastest paremad, mida näitas väravate arv, milledest millegipärast vahekohtunik kahte „Ilmarise“ kahjuks ei lugenud. Ainukese värava said võrulased teisel poolajal trahvilöögist.

Käesoleval hooajal võtab „Petseri Spordiselts“, kus paremad Petseri jalgpallirüütlid registreeritud, ka ringkonnavõistlusest osa.

27. skp. pühitsetakse kohapeal 10-a. jalgpalli juubelit, mis puhul välkturniir kavatsusel on. Jalgpalliliidult palutakse seks puhuks karika väljapanemist.

Petseri võitis Võrut teistkordselt 3:1.

20. skp. peeti Võrus Võru-Petseri seltsidevahelist jalgpallivõistlust.

Petserlased näitasid aga ka seekord oma paremust vastaste üle, pannes kirja täpselt eelmise tagajärje 3:1. Nagu eelmine kord nii ka möödunud mängul said võrulased ainsa värava trahvilöögist.

Spordikursused Viljandis.

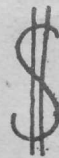
Sportlased tahavad võistelda, kuid juhid on passivsed.

Neil päevil algasid Viljandis Tallinna kaitseliidu peastaabi poolt saadetud instruktor Jürgensi juhatusel spordikursused. Kavas on jalgpall, pesapall, kergejõustik ja ujumine. Kolmest esimesest alast on osavõtjaid umbes 150 isikut, mille tõttu võib loota intensiivset tööd. Ka ujumises on kursante rohkesti, arvult 20 ümber. Ujumises tahetakse selgeks õpetada peamiselt cravl-stiil. Kursused kestavad 2 nädalat.

Möödunud aasta eeskujul tahetakse ka sel suvel korraldada kaitseliidu, politsei ja kaitseväge vahelisi kergejõustiku kolmikvõistlusi. Sportlased on nõus võistleva, kuid juhtide eriti Viljandis nii omaseks saanud loiduse tõttu on asi küsitav. Pen Alty.

Liibavi tennisturniirilt.

6.—11. juulini töid kohalesõitnud Eestimaa Lavn-tennisklubi mängijad hea õnnega ära 7 auhinda. Meesüksikmängu Vaasa karika peale võitis Dollar, kellele finaalis oli vastaseks oma klubikaaslane Veymarn. Enne seda Dollar võitis Läti parimaid Selarnagelt ja Nikolai Kusnetsovi. Naisüksikmängu finaalis loobus pr. Hesse prl. Christiani'le vigastuse tõttu kolmanda

Liibavi meister

seti ajal. Segapaarismängu võitsid pr. Hesse-Dollar, naispaarismängu pr. Hesse ühes pr. Oswaldiga, meespaarismängus jäid Dollar-Veymarn teisele kohale.

Konkurents võreldes harilikuga oli nõrk. Eelmisel aastatel tegid Liibavi turniiri kaasa Rootsi meister Östberg ja Riia inglane Macpherson, kes möödunud sügisel sõitis Ameerikasse.

Nahkkuuli veeremisest Tartus.

Tartus peeti jälle ühe nädala jooksul kolm jalgpallivõistlust. Esimese lahingu löid jalgpalli klubi 2. ja 2. üksik jalaväe pataljoni meeskonnad. Pataljonimeeste hulgas esinesid kergejõustiklased E. Labent ja A. Jakobsen ning jalgpallimehed Heier ja Türn. Meeskond oli kokku sulamata ja klubimeestele ei teinud erilisi raskusi poolaega lõpetada 6:1. Teine poolaeg oli aga juba 1:1. Kokkuvõttes 7:2.

„Sturm“ kohtas Jalgpalliklubiga. Seekord oli klubil väljas esimene meeskond, kes aga teise meeskonna triumfini — 9:1 — ei küünninud, vaid pidi leppima 4:0.

Kokku läksid jälle „Kalev“ ja Jõgeva „Kalju“, kusjuures nüüd oli külaliseks „Kalju.“ Viimane oli võtnud oma ridadesse neli Jalgpalliklubi meest, mis neid aitas viia 2:2-ni. Mäng oli mõlemilt poolt kehva.

„Kalevipoeg“ võitis pühapäeval Tapal kohaliku Malevkonna spordiklubi jalgpallis 3:2 (2:2). „Kalevipoeg“ oli kogu aeg kerges ülekaalus.

„Taara“ sai elavaks.

Tartu wanemaid ja omal ajal teguvõimsamaid spordiseltse „Taara“ oli viimastel aastatel surmale suikumas. Käesoleva aasta alul koondus „Taara“ ümber aga rida uusi liikmeid, peasjalikult seltskonnategelasi ja intelligentsi ning seltsi tegevusele aeti eluavani sisse. Peamiselt on asutud sõudespordi harrastamisele, milleks seltsil oli endisest ajast juba kolm paati kasutada, kuna kaks paati nüüd E. Akadeemiliselt spordiklubilt üle võeti.

Ametlik hooaja avamine oli 6. juulil. Sel puhul ristiti linnapea abi A. Mõru ja abiprefekt H. Saebelmanni poolt uued paadid, tehti Emajõe üldine paraadisõit ja hiljem viibiti banketil.

Seni on töötatud käsikäes Tatra Aerutajate Klubiga ja juba lähemas tulevikus kavatsetakse pidada viimasega sõprusvõistlust.

ILUS UNENÄGU.

Endine ilmameister poksis neeger Jack Johnson mõisteti pikemaks ajaks vangil elava kaubaga kaubitsemise pärast. Ühel hommikul, kui „mustal Jackil“ veel väga kaua aega vangis istuda oli, lausus ta ürgates oma kambrikaaslastele:

„Nägin täna öösel kõige ilusama unenäo. Ah! kui see ainult tärde läheks!“

„Mida sa, vana patukott, siis unes nägid?“ pärivad teised.

„Nägin,“ vastas neile aigutades Jack, „et mu praegune peremees mu praegusest elukohast välja viskas.“

— Michard on Zürichis kilomeetri seisvast stardist jalgrattal katnud 1:11,8 sek., mis on uueks ilmarekordiks.

Järvinen heitis Praagas oda 67,68. Reinikka tagajärg oli 65,92.

Soomes jooksis Kaila 3000 m. 8,57,8. Toivoneni aeg oli 9,07,4.

10.000 m. näitas Toivonen 32,34,7 ja Kaila 32,48.

Virtanen jooksis Stokholmis 5.000 m. 14,46,8. Teiseks tuli E. Peterson 15,57,4.

K-m. „SPORT“

Tallinnas,

S. Karja t. 18/4 Kõnetr. (2)23-00.

Soovitab mõõdukate hindadega igasugu kerge-, raske- ja jalgpallisporti tarbeid ning võimlemise abinõusid parematest kodu- ja väljamaa tehastest

JALGPALLID.

täielik jalaõude osakond.

Spordiäri

RESEV-RESEL

Tallinn, Toompuiestee 19, telef. 20-19.

Soovitab oma valmistatud spordi ja võimlemise abinõusid.

Kõiksugu

sporditarbeid

soovitab

O-ü. „Esto“

Pikk 47, tel. (2)10-02.